

kon ukládá v čl. III. zák. čís. 142/68 redaktoru povinnost, bdíti nad tím, by obsah tiskopisu jím redigovaného byl s hlediska trestního práva nezávadným, tudíž by nebyl do tiskopisu pojat článek s obsahem trestným. Této povinnosti může zodpovědný redaktor dostáti jen tenkrát, učiní-li vhodná opatření, která jsou s to bezpečně zabrániti, by do tiskopisu nebyl pojat článek, jehož obsahu nezná a jehož neschválil; jak dalece má tato péče jíti, bude se řídití okolnostmi případu. Tuto povinnou péči obžalovaný zanedbal právě již tím, že se o obsah článku vůbec nestaral, ježto jej sám nečetl a také neučinil jiných opatření, která by zabránila uveřejnění. Jakmile článek vůbec nečetl, nemůže vůbec nastati otázka, zda by byl zamezil jeho uveřejnění, kdyby ho byl četl, stačí, že obsah článku naplňuje skutkovou podstatu zločinu (přečinu), a že obžalovaný vzhledem k tomuto článku zanedbal povinnou péči ve smyslu právě uvedeném. Náleželo tudíž bezdůvodnou zmatečnící stížnost zavrhnutí.

Odvolání státního zastupitelství, jež vytýká, že měla býti obžalovanému uložena i peněžitá pokuta, dlužno přisvědčiti. Poněvadž podle druhé věty třetího odstavce § 42 zák. na ochr. rep. se soud všeobecně zmocňuje, by podle tohoto zákonného ustanovení uznal vedle trestu na svobodě také na trest peněžitý, a v souzeném případě bylo podněcováno v závadném článku ke zločinům zvláště nebezpečným (ke zločinu úkladů o republiku a ke zločinům veřejného násilí podle § 81 tr. zák., pozdvižení a vzbouření podle §§ 86 a 73 tr. zák., jakož i ke zločinu těžkého poškození na těle podle § 152 tr. zák.), vyžaduje použití § 42 zák. na ochr. rep., by uznáno byla také na trest peněžitý, by tak účinnost trestu byla zaslouženě zvýšena. Bylo proto vyhověno odvolání státního zastupitelství.

Čís. 2923.

I pro přečin zanedbání povinné péče podle § 42 zákona na ochranu republiky platí ustanovení § 40 zákona o tisku o promlčení.

Promlčení jest dbáti soudu v každém období trestného řízení z moci úřední (§ 3 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 8. října 1927, Zm II 496/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zrušil po ústním líčení o zmatečnící stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 28. května 1926, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinými přečinem zanedbání povinné péče podle článku III. zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. v doslovu § 42 odst. třetí zák. na ochr. rep., z podnětu zmatečnící stížnosti obžalovaných použitím § 290 tr. ř. rozsudek v napadeném výroku o vině a trestu a výrocích s tím souvisejících jako zmatečný a sprostil obžalované podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby.

D ů v o d y:

§ 40 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863 má zvláštní promlčení pro trestné činy, spáchané tiskopisem. Podle tohoto zákonného ustanovení je i tehda, když podle zásad trestního zákona nenastalo ještě promlčení takového činu, vyloučeno všeliké další stihání, prošlo-li od času, kdy byl tiskopis vydán nebo bylo započato ve zdejších zemích s jeho rozšiřováním, šest měsíců, nebylo-li po tu dobu proti žádnému z vinníků zavedeno stihání soudem trestním v těchto zemích, ač se tak státi mohlo, nebo nebylo-li v zahájeném řízení po takovou dobu pokračováno. Táž pravidla platí i o promlčení přečinů a преступků, jichž se kdo dopustí zanedbáním povinné péče nebo pozornosti při vydávání tištěných spisů. V souzeném případě, kde jde o přečin zanedbání povinné péče podle § 42 zák. na ochr. rep., jest zjištěno, že závadný článek byl uveřejněn v čísle 159 periodického tiskopisu »D.« ze dne 14. července 1925. Podle spisů krajského soudu v Mor. Ostravě zavedlo tamní státní zastupitelství dne 14. července 1925 vyhledávání pro zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. protizodpovědnému redaktoru Karlu K-ovi a proti dosud neznámému pisateli článku, výsledek vyhledávání byl podle těchže spisů sdělen dne 21. září 1925 vyšetřujícím soudcem krajského soudu v Mor. Ostravě tamnímu státnímu zastupitelství k návrhu, které podalo na Karla K-a a Rudolfa S-ého obžalobu pro přečin pokud se týče přestupek zanedbání povinné péče, teprve dne 31. března 1926, jež došla krajského soudu v Mor. Ostravě dne 6. dubna 1926. Ježto nebylo v zahájeném řízení po šest měsíců pokračováno, nastalo podle § 40 tisk. zák. promlčení trestného činu obžalovaným za vinu kladeného. Promlčením pomíjí jak vyšetřování tak i trestnost (§§ 230 a 531 tr. zák.). Promlčení jest dbáti soudu z moci úřední (§ 3 tr. ř.) v každém období trestního řízení; zjistí-li soud promlčení, má podle okolností případu buď trestní řízení zastaviti nebo vynésti rozsudek osvobozující. Důsledkem toho je také nejvyšší soud jako soud zrušovací povinen, by ku promlčení přihlížel při zkoumání zmatečnů stížností podle § 290 tr. ř. i když se jím obžalovaní nehájili, ani se ho ve zmatečnů stížností nedovolávali a nevadí také, že tu není v tomto směru výroku. Ježto nalézací soud nevzal vůbec v úvahu otázku promlčení trestnosti činů obžalovaných, ač podle stavu věci měl tak učiniti, použil nesprávně trestního zákona v neprospěch obžalovaných a je tím opodstatněn stížností neuplatňovaný hmotněprávní důvod zmatečnosti podle čís. 9 b) § 281 tr. ř. a je tu také důvod, by bylo použito ustanovení § 290 tr. ř. Bylo proto napadený rozsudek podle § 288 čís. 3 tr. ř. zrušiti a vynésti rozsudek osvobozující.

Čís. 2924.

Užívání úvěru je »nepřiměřeným« ve smyslu § 486 čís. 1 tr. zák. nejen, neodpovídá-li jeho výše rozsahu a stavu podniku, nýbrž i tehdy, nejsou-li vypůjčené částky v náležitém poměru k hospodářské síle dlužníkově, takže příhody, s nimiž nutno počítati každému řádnému hospo-